

Тема 8. Регулятивні механізми глобальної економіки

➔ **Мета:** дослідження особливостей формування та функціонування регулятивних механізмів глобальної економіки; вивчення основних напрямів регулювання діяльності національних економік. Систематизувати знання щодо діяльності ключових міжнародних організацій.

Методичні вказівки до виконання практичних завдань

При опрацюванні даної теми доцільно розкрити особливості формування та напрями глобальної системи регулювання світогосподарських відносин.

Особливу увагу потрібно звернути на дослідження та аналіз діяльності міжнародних інститутів глобального регулювання світової економіки, а також на протиріччя їхньої діяльності.

Окремо необхідно проаналізувати та виділити особливості діяльності СОТ, як основного регулятора міжнародних торговельних відносин.

План

1. Формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин.
2. Напрями макроекономічного регулювання національних економік.
3. Міжнародні інститути глобального регулювання світової економіки.
4. Головні протиріччя і проблеми глобального регулювання економіки.
5. Міжнародна регулююча система СОТ та її роль у розвитку глобальної економіки.

Основні терміни і поняття

Глобальна система регулювання, міжнародний інститут регулювання, СОТ (Світова організація торгівлі), ГАТТ (Генеральна угода про торгівлю товарами), ГАТС (Генеральна угода про торгівлю послугами), МВФ (Міжнародний валютний фонд), СБ (Світовий банк), МБРР (Міжнародний банк реконструкції та розвитку), ШОС (Шанхайська організація співробітництва), глобальна економічна політика, суб'єкти глобальної економічної політики, об'єкти глобальної економічної політики, міжнародна організація, неурядові організації, неформальні клуби.

Завдання для самостійного виконання

 Тестові завдання. Виберіть правильну відповідь.

1) ТНК – це:

- а) корпорація, яка здійснює міжнародне виробництво на основі прямих іноземних інвестицій та має прямий контроль над своїми закордонними філіями;
- б) компанія (корпорація), яка володіє виробничими підрозділами в декількох країнах;

- в) компанії, які володіють або контролюють виробництво продукції (або послуг) поза межами країни базування, в різних країнах світу, розташовуючи там свої філії, які функціонують відповідно до глобальної стратегії материнської компанії;
 - г) усі відповіді правильні.
- 2) За комплексною лібералізацією та розробкою міжнародних правил для міжнародної торгівлі товарами і послугами займаються:
- а) ЄЕС, НАФТА, МЕРКОСУР;
 - б) МВФ, Банк міжнародних розрахунків, Паризький та Лондонський клуби кредиторів;
 - в) ЮНІДО, Світовий банк, МВФ;
 - г) ГАТТ, СОТ, ЮНКТАД, Міжнародна торгова палата.
- 3) Яка організація сприяє розвитку міжнародної торгівлі, рівноправної взаємовигідної співпраці між державами, напрацюванням рекомендацій з функціонування міжнародних економічних відносин?
- а) ЮНСІТРАЛ;
 - б) СБ;
 - в) МВФ;
 - г) ЮНКТАД.
- 4) Яка організація знаходить головне втілення в розробці й прийнятті конвенцій – документів, у яких містяться узгоджені норми, принципи й стандарти в галузі міжнародного торговельного права?
- а) СБ;
 - б) ЮНСІТРАЛ;
 - в) ЮНКТАД;
 - г) МВФ.
- 5) Яка організація займається фінансуванням розвитку, використанням багатостороннього гарантування для країн, що розвиваються?
- а) ЮНСІТРАЛ;
 - б) СБ;
 - в) ЮНКТАД;
 - г) МВФ.
- 6) Стан реалізації структурних реформ у світовій економіці, насамперед у країнах, що розвиваються, оцінюють та здійснюють моніторинг:
- а) ЮНІДО, Світовий банк, МВФ;
 - б) ГАТТ, СОТ, ЮНКТАД, Міжнародна торгова палата;
 - в) МВФ, Банк міжнародних розрахунків, Паризький та Лондонський клуби кредиторів;
 - г) ЄЕС, НАФТА, МЕРКОСУР.
- 7) Найбільш розвинені країни з розвинутою економікою:
- а) Група 7 (G7);
 - б) Група 10 (G10);
 - в) Група 22 (G22);
 - г) Група 24 (G24).
- 8) Західні країни з розвиненими ринковими системами:

- а) Група 7 (G7);
 - б) Група 22 (G22);
 - в) Група 24 (G24);
 - г) Група 10 (G10).
- 9) В якій країні створена СОТ?
- а) Франція;
 - б) Швейцарія;
 - в) Нью-Йорк;
 - г) Італія.
- 10) Вищий орган СОТ:
- а) Генеральна Рада;
 - б) Міжвідомчий комітет;
 - в) Міністерська Конференція;
 - г) Генеральна Асамблея.

Завдання 1. Написання есе на одну із запропонованих тем:

- Які можливі шляхи вдосконалення глобальних механізмів регулювання світової економіки в умовах сучасного світу?
- Як ви оцінюєте роль глобальної економічної політики в гармонізації національних інтересів?

Рекомендації для виконання, алгоритм «Есе»:

- Збирання інформації за проблемою.
- Аналіз інформації.
- Виявлення власної точки зору.
- Викладання власної точки зору у вигляді тексту (100% авторський текст).

Есе може бути вільним, аргументованим написанням ВЛАСНОГО тексту в довільному стилі (обсяг 2000 знаків рукописного тексту з пробілами).

Завдання 2. Знайдіть правильні твердження серед перелічених нижче:

1. Макроекономічне регулювання відбувається насамперед через прискорений розвиток ТНК, які вже сьогодні перетворились на основний механізм технологічного вдосконалення сучасної світової економіки, нарощування конкурентоспроможності, динамізації економічного зростання в цілому і міжнародної торгівлі зокрема.

2. Міжнародна торгова палата має важливі повноваження як «дебітор останньої інстанції», вона має приходити на порятунок країнам у разі виникнення гострих порушень економічної рівноваги, що загрожують поширенням на світову економіку в цілому.

3. Група Світового банку має значні повноваження в рамках системи глобального регулювання здебільшого відносно використання процедур фінансування розвитку, багатостороннього гарантування для країн, які розвиваються.

4. До групи 20 (G20) належать лише розвинуті країни.

5. СОТ забезпечує вільну, справедливу міжнародну торгівлю, формування глобальної політики в галузі конкуренції в поєднанні з антимонопольними положеннями та кодексом поведінки глобальних корпорацій.

6. Міжнародний кримінальний суд повинен забезпечувати формування структури глобального управління на основі принципів справедливості та турботи про добробут людини.

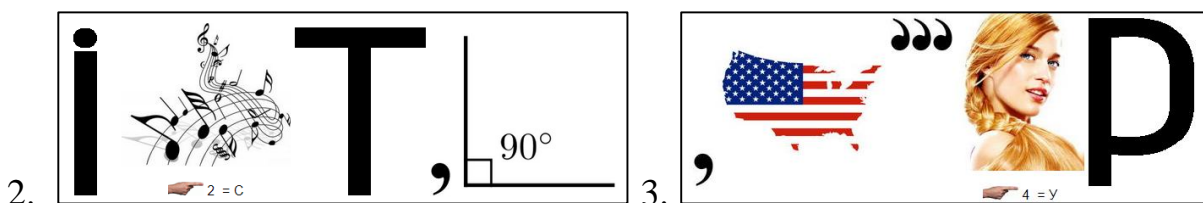
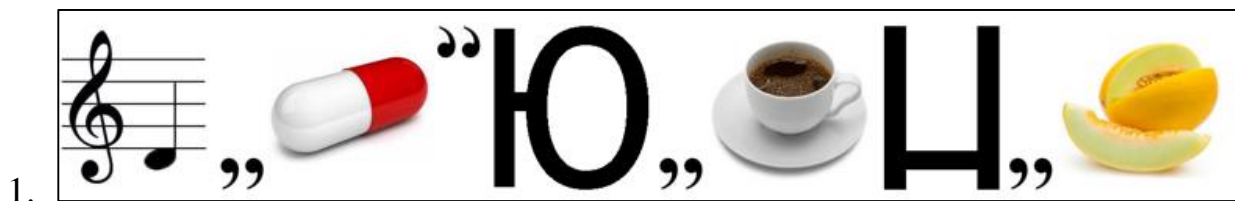
7. Міжнародний валютний фонд відіграє важливу роль у погодженні різних аспектів економічної політики і розробці узгоджених її параметрів та типових законів, зокрема, стосовно іноземних інвестицій і регулювання діяльності ТНК, оподаткування, експортного кредитування, розрахунків тощо.

8. Конференція ООН з торгівлі і розвитку відіграє значну роль у формуванні міжнародних норм за такими напрямками: договори міжнародної купівлі-продажу товарів; міжнародні платежі, передусім їх основні інструменти й умови – стосовно міжнародних простих та переказних векселів, міжнародних кредитних переказів.

9. Дисонансу між різними рівнями глобального регулювання (мікрорівня з боку ТНК та макрорівня з боку міжнародних організацій) не відбувається.

10. Тенденції економічної глобалізації означають, що всі країни мають рівне становище відносно глобальної системи, яка формується, та будуть отримувати однакову вигоду від перебування в її межах.

Завдання 3. Розв'яжіть ребуси

Завдання 4.

Вивчіть основні міжнародні організації, заповніть таблицю 4.

Зробіть висновок про роль міжнародних організацій у становленні єдиного світового господарства та можливості подальшого співробітництва між ними.

Таблиця 4 – Міжнародні організації

Назва міжнародної організації	Рік та країна створення	Цілі створення	Члени організації, підпорядкування	Проекти, ініціативи, досягнення
СОТ				
МВФ				

Світовий банк				
ЮНІДО				
ЮНКТАД				
МБРР				
ООН				
ОЕСР				
ОПЕК				

Питання для самостійного поглибленого вивчення теми

1. Міжнародні організації в системі регулювання світовою економікою.
2. Функціональна специфіка держави в глобальній інституціональній інфраструктурі. Майбутнє національної держави.
3. Недоліки діяльності міжнародних організацій.